(*b*) the total outlay so far incurred on preliminary and subsidiary works on or near the dam site;

(c) the estimated loss if the present site is shifted ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(*a*) Yes. Decision was taken in September 1964 based on the suggestion of the Union Minister for Irrigation and Power who inspected the dam site on 18-4-1964.

(*b*) Rs. 26,68,307.

(c) About Rs. 2-00 lakhs.

Work on Upper Krishna Project.

*Q.—361. Sri S. RUDRAPPA (Kalgi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that they have suspended the work on Upper Krishna Project at Narayanapur dam;

(*b*) whether it is a fact that the Government of India will finance the entire amount for the construction of Upper Krishna Project;

(*c*) whether they intend to take Hydel Project at Chaya Bharathi Falls near Narayanapur Dam ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) and (*c*) This is yet under examination.

Sri S. RUDRAPPA.—What are the reasons for suspending the work at Narayanapur Dam ?

† Sri S. NIJALINGAPPA.—Dr. Rao, the Union Minister in charge, came and inspected the spot and he was of the opinion that Almatti could be taken up and Narayanapur could be shifted to Siddapur, about three miles upstream as that would better enable the utilisation of the work irrigating the same area, and possibly save money also.

Sri S RUDRAPPA.—May I know whether the Government have taken a final decision with regard to the Siddapur Dam ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—We were asked to investigate the dam proposed to be constructed at Siddapur and it is being investigated.

Sri S. M. KRISHNA.—Is it not a fact that at one time the Central Power and Water Commission have given clearance to Narayanpur Dam ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Yes.

Sri S. M. KRISHNA.—Did not the authorities, *i.e.*, the Central Power and Water Commission, go into the details of Narayanpur dam at that time ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—The question may be asked of them. I cannot answer for them.

Sri G. V. GOWDA.—As a consequence of shifting the dam from Narayanpur to Siddapur, I wish to know whether plans, estimate and design are also likely to be changed ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—So far as Almatti is concerned, the height is going to be increased by eight to ten feet to impound more water. So far as shifting is concerned, it is still being worked out.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಘಟಪ್ರಭಾದಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಭೂಮಿಯೂ ಕೂಡ ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಹುಶಃ 15 ಅಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಯ ಇದೆ ; 8-10 ಅಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಭಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

Sri S. RUDRAPPA.—What is the amount that is going to be saved by constructing a dam at Siddapur ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is now being investigated. It is expected that the cost would go up to 46 crores.

Sri S. M. KRISHNA.—Is it possible for the Hon'ble Chief Minister to say the amount that was spent for the preleminaries of the construction of Narayanpur dam ?

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member mean investigation cost ? They have spent some moneys.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Figures have already been given. The amount spent is Rs. 26,68,307. So far as this particular piece of work is concerned, it is two lakhs.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ಸಿವ್ಹಾಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾವ್ ಅವರು ಬಂದಾಗ 5 ನಿಮಿಷ ನೋಡಿ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇ ಅಥವಾ ಅವರೇನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಒಂದು ದಿವಸ ಸ್ಟೆಟ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ನಂತರ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಒಂದುಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ನಡಿಯುನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಂದೂವರೆದಿವಸ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಆ ಜಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Before going to the site, there would have been study.

Sri S. M. KRISHNA.—Are we to take it that the Union Minister for Irrigation Mr. K. L. Rao has over-ruled the decision taken by the Central Water and Power Commission ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is a question of interpretation.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ಸಿವ್ಹಾಪುರ ಸ್ಟೆಟ್ ಮೇಲೆ ಅಣೆ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಇರಿಗಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ ಅದೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇನೂ ಮಹತ್ವದ್ದಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಂತಸ್ವಾಮಿ.—ನಾರಾಯಣಪುರದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಧಾಮ್ಯಾ ಭಾರತಿ ಜಲಪಾತ ಸುಮಾರು 80-8೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರದಿಂದ ನೀರು ಬೀಳುವ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಸಹ ಬೇರೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಗಾಗ ಬದಲಾಯಿಸುವಂತೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದು, ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ದಿನಚರಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೂ ಆಖೈರಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಯೋಜನೆ, ಅಂದಾಜು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಇರುವ ಅಡಚಣೆಯಾದರೂ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಕಾರ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ತಜ್ಞರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ. ಇದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಂತಸ್ವಾಮಿ.—ಸಿದ್ದಾಪುರದ ಸ್ಕೆಟಿನ ಬಳಿ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮುಳುಗಿಹೋಗುವುದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಮುಳುಗತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದುವೇಳೆ ಮುಳುಗಿದರೆ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದು, ಅಂದಾಜು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮುಂದೂಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಭಾವವೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣವೇನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೆಲಸ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗಬೇಕು, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವುವೇಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಳಂಬವಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ಮೊನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮಂಡಿಸಿದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಉಳಿತಾಯ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಾಗಿದೆ ಇಂಥ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೇ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತಳೆದಿದ್ದ ಧೋರಣೆ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಅಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 10 ಕೋಟಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲಪಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು, ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹುಶಃ ಕೇಂದ್ರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

Sri G. V. GOWDA.—Sir, at the time the Central Water and Power Commission selected this place, did it not consider the availability of good foundation or otherwise while giving technical clearance ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Some times it becomes difficult because land proves to be very trecherous below.

ಶ್ರೀ ಅಂಗಡಿ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರು ಹೇಳಿದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದರೋ ಅಥವಾ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪರ್ಸನ್ನಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎರಡಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.